

Galilea

TAJEMNICE PISMA ŚWIĘTEGO

CENA 7,50 zł / w tym 5% VAT | KWIECIEŃ - MAJ 2019 | ISSN 2544-4417

BEZPŁATNY DODATEK

Droga Światta

ROZWAŻANIA

TEMAT NUMERU

JEROZOLIMA
MĘKA, ŚMIERĆ I ZMARTWYCHWSTANIE

W POSZUKIWANIU
WIECZERNIKA

I NIE MA
GO TUTAJ

UJRZAŁ
I UWIERZYŁ

Nie ma Go tutaj, **ZMARTWYCHWSTAŁ!**

Jaki piękny musiał być ten pierwszy wielkanocny poranek. Kobiety już o świcie wyszły z miasta i pobiegły w stronę grobu Józefa z Arymatei, któremu wcześniej towarzyszyły, gdy w piątkowe popołudnie grzebał ciało martwego Jezusa. Święty Łukasz zauważa, że przezorne kobiety przyglądały się wtedy dokładnie, który z grobowców należał do Jezusowego ucznia, aby po upływie szabatu móc do niego trafić bez cienia wątpliwości. Ewangelista używa tutaj czasownika *theomai*, który oznacza przypatrywanie się, ale takie, jakby ktoś „zaglądał przez dziurkę od klucza”. Kobiety bardzo skrupulatnie zanotowały w pamięci miejsce pochowania ich Nauczyciela. Zapewne czekały z niecierpliwością, kiedy już wreszcie będą mogły pobiec do grobu i nie chciały, żeby po drodze spotkały je jakieś niespodzianki. Mimo jednak całej swej kobiecej zapobiegliwości, TEJ niespodzianki na pewno nie mogły przewidzieć: kiedy już dotarły na miejsce, zastały kamień odsunięty i... pusty grób. I *dwóch mężczyzn w lśniących szatach*, którzy ogłosili im, że już nigdy nic nie będzie tak, jak dawniej: *Nie ma Go tutaj, zmartwychwstał!* (Łk 24,6).

A później wszystkie te spotkania ze Zmartwychwstałym, które dźwięczą słowami – On żyje!!! I tak już od dwóch tysięcy lat poranek Zmartwychwstania nadaje sens naszemu istnieniu. Jak mówi św. Paweł w Pierwszym Liście do Koryntian: *A jeżeli Chrystus nie zmartwychwstał, daremna jest wasza wiara i aż dotąd pozostajecie w swoich grzechach. (...) Tymczasem jednak Chrystus zmartwychwstał jako pierwszy spośród tych, co pomarli. (...) I jak w Adamie wszyscy umierają, tak też w Chrystusie wszyscy będą ożywieni* (15,17.20.22).

Zapraszam do przeżycia tego ostatniego, Wielkiego Tygodnia z Jezusem w Jerozolimie. Przejdziemy wraz z Nim od Wieczernika poprzez Ogród Oliwny aż na Kalwarię. Stamtąd zaś udajemy się do grobu, by następnie spotkać Zmartwychwstałego i „Drogą światła” powrócić do Wieczernika, w którym w dniu Pięćdziesiątnicy narodził się Kościół.

W bieżącym numerze „Galilei” odeszliśmy od przyjętej dotychczas kolejności publikowania artykułów, powiązanej z poszczególnymi działami wiedzy. Zamiast tego prezentujemy je według kolejności poszczególnych wydarzeń i miejsc powiązanych z męką, śmiercią i zmartwychwstaniem Jezusa. Myślę, że w wypadku tak istotnego tematu ten układ jest bardziej przejrzysty i pozwoli Czytelnikowi nie tylko dowiedzieć się nowych rzeczy, ale stać się w pewnym sensie świadkiem opisywanych wydarzeń.

Kontynuacją lektury niech będą rozważania „Drogi światła” dołączone do naszego czasopisma. Jej tematyka nawiązuje do spotkań Jezusa Zmartwychwstałego z uczniami i wydarzeń, które miały miejsce od Wniebowstąpienia do Zesłania Ducha Świętego.

Chciałbym też serdecznie powitać wśród naszych autorów ks. Zbigniewa Grochowskiego, z którym rozmawiałem o Jerozolimie, oraz Marka Suchara, Zbigniewa Treppę, Damiana Zelewskiego, o. Dominika Sałę i ks. Adama Romejkę. Towarzyszą nam oni w przeżywaniu kolejnych wydarzeń Wielkiego Tygodnia. Wyrażam również wdzięczność wydawnictwu „Jedność”, które zezwoliło na wykorzystanie dwóch fragmentów książki papieża Benedykta XVI zatytułowanej *Jezus z Nazaretu. Od wjazdu do Jerozolimy do Zmartwychwstania*.

Życzę wszystkim Czytelnikom owocnej lektury i radości wypływającej ze zmartwychwstania Chrystusa.

ks. Piotr Przyborek

Ślady Jezusa w Jerozolimie

- 5 Rozmowa z ks. Zbigniewem Grochowskim
10 Św. Cyryl – katecheta w Świętym Mieście
ks. Krystian Wilczyński

Ostatnia Wieczerza

- 14 W poszukiwaniu Wieczernika
Marek Suchar
18 Tajemnicza Wieczerza
Krystyna Włodkowska
20 Iwa Rowedera „Myśli spisane przy świetle lampy”
ks. Grzegorz Rafiński

Ogród Oliwny

- 22 Niemy świadek
Dominik Sala OP
25 Modlitwa Jezusa na Górze Oliwnej w Liście do Hebrajczyków
Benedykt XVI (fragment książki „Jezus z Nazaretu”, t.2)

Męka i śmierć Jezusa

- 27 Zaparcie się Piotra. Perspektywa Girardowska
ks. Adam Romejko
30 Nie tylko dla dorosłych
Joanna Czech
32 Męka Jezusa w Ewangelii św. Jana
ks. Bartłomiej Sobierajski
36 Wyszycanie Jezusa
Benedykt XVI (fragment książki „Jezus z Nazaretu”, t.2)
38 I nie ma Go tutaj
Joanna Czech
42 Jerozolima - miasto, w którym śmierć stała się Paschą
ks. Mirosław Piskozub

Zmartwychwstanie

- 46 Ujrzał i uwierzył
ks. Krzysztof Grzemiński
50 Rabbuni! Świadectwo Apostołów
Aneta M. Krawczyk
53 Obrazy Paschalne
Zbigniew Treppa
57 Zostań z nami, Panie!
ks. Jan Uchwat

Pięćdziesiątnica

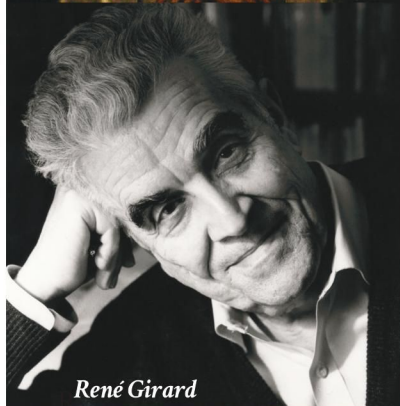
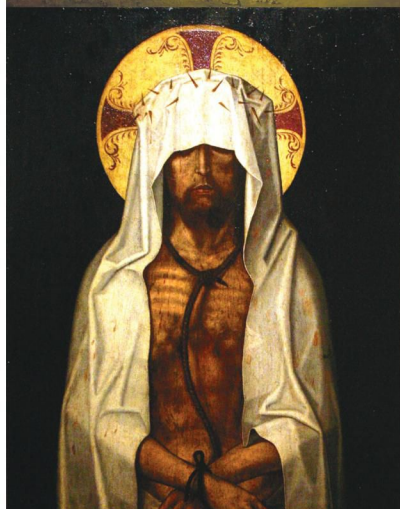
- 61 Moc z wysoka
ks. Piotr Jutkiewicz

Perspektywy

- 63 Duchowość paschalna
ks. Łukasz Białk

Smaki Jeruzalem

- 67 Nie tak, jak byśmy się spodziewali
Joanna Czech

René Girard

Galilea
TAJEMNICE PISMA ŚWIĘTEGO

Redaktor:

ks. Piotr Przyborek

Redakcja graficzna:

Magdalena Kęszczyk

Przygotowanie do druku:

Magdalena Kęszczyk

Korekta:

Elżbieta Piontek

Wydawca:

dlaparafii.com

ul. Józefa Czyżewskiego 16
80-336 Gdańsk
przy współpracy ze Szkołą
Biblijną Archidiecezji Gdańskiej

www.szkolabiblijna.gda.pl
kontakt@szkolabiblijna.gda.pl

Zamówienie prenumaraty:

www.sklep.dlaparafii.com
wydawnictwo@dlaparafii.com
tel. 58 718 65 70

Na okładce:

Kopuła Bazyliki Bożego
Grobu w Jerozolimie

Nakład: 5000 szt.

Numer zamknięto:

17 kwietnia 2019 r.

REKLAMA W GALILEI

Zachęcamy do zamieszczania reklam w czasopiśmie „Galilea”. Zainteresowanych publikacją zapraszamy do kontaktu z wydawnictwem.

Ślady Jezusa w Jerozolimie

Jerozolima w czasach Jezusa

1. Ogród Oliwny	4. Twierdza Antonia
2. Świątynia Jerozolimska	5. Golgota
3. Sadzawka Siloe	6. Pałac Heroda

rys. Magdalena Kowalewska

Ks. Piotr Przyborek: Co możemy powiedzieć o Jerozolimie z czasów Pana Jezusa?

Ks. Zbigniew Grochowski: Kiedy oprowadzam grupy pielgrzymów – nie tylko po Jerozolimie, lecz po całej Ziemi Świętej – bardzo często jako historyczny punkt odniesienia próbuję przywoływać czasy właśnie Pana Jezusa, choć jesteśmy świadomi, że historia zarówno świętego miasta Jeruzalem, jak i całej Ziemi Świętej sięga dalej, na ponad tysiąc lat przed Chrystusem. Również po Chrystusie, do dzisiejszych czasów rozgrywa się

tam wiele wydarzeń związanych z chrześcijaństwem i z innymi religiami. Z drugiej strony, gdzie tam w centrum jest Pan Jezus i Jego dzieło zbawcze. Dzisiaj, kiedy oglądamy panoramę Jerozolimy z Góry Oliwnej, musimy pamiętać, że to nie jest dokładnie to Stare Miasto, które było w czasach Jezusa. Współczesne mury, pochodzące z XVI w., nie pokrywają się w wielu miejscach z granicami starożytnych zabudowań. Zwłaszcza miejsce śmierci i zmartwychwstania Jezusa, a więc Bazylika Grobu Pańskiego, która dziś jest wewnątrz miasta, za Jego czasów, jako miejsce egzekucji

i pochówków, było oczywiście położone poza murami. Z kolei pierwotna Jerozolima, którą prawie tysiąc lat przed Chrystusem zdobył król Dawid, odbijając ją z rąk Jebusytów, w czasach Jezusa była pewnie przykryta warstwą ziemi, gruzów i nowych budynków. Podobnie i Jerozolima Jezusa sprzed dwóch tysięcy lat zdążyła już ukryć się pod kolejnymi ulicami i zabudowaniami. Kamienie, po których chodził Chrystus, dziś znajdują się np. około 3 metry pod poziomem miasta, jeśli przyjąć za pewnik informację podaną przy III stacji Drogi Krzyżowej.